

S p e r r e f r i s t
fredag 18. august 1972 kl. 11.00.

NORDKALOTTKONFERANSEN

i Tromsø 18. - 20. august 1972.

Statsminister Trygve Bratteli's hilsningstale

18. august 1972.

Jeg hilser den åttende Nordkalottkonferansen fra Den norske regjeringen. Denne konferansen vil få anledning til påny å overveie så vel resultater som uløste oppgaver i dette samarbeidet.

En ting kan vi være sikre på: Disse konferansene har sterkt bidratt til å gjøre kjent forholdene i det nord-vestre hjørnet av Europa. Den virkning har de hatt over hele Norden. De har kastet lys over natur og bosetting, over problemer og muligheter. Ikke minst har konferansene manifestert den menneskelige livsvilje som har formet samfunn i disse utkantområder av Norden.

En liknende utvikling kan vi spore i mange land. Utkantdistriktenes økonomiske og kulturelle problemer er nå kommet inn med langt større tyngde enn før, i folkenes bevissthet og i det politiske liv, så vel på det nasjonale plan som i det mellomfolkelige samarbeid. Distriktspolitikk har lange tradisjoner i flere vest-europeiske land, som f.eks. Italia, Frankrike og til dels Storbritannia. Men ofte har en kanskje overvurdert utkantområdenes evne til å følge med i generell industri-

reising og velstandsutvikling.

Det erkjennes etter hvert at det må kraftigere tiltak til for å motvirke for sterk fraflytting, og for å skape levedyktig ny virksomhet når primærnæringene rasjonaliseres og ikke lenger gir nye arbeidsplasser. Over hele Vest-Europa trenger disse spørsmål seg sterkere fram og fører til en intensivering av distriktpolitikken. Dette har igjen nær sammenheng med den alminnelige økonomiske utviklingen. Og denne går stadig mer på tvers av bestående landegrenser. Behovet vokser for mellomfolkelig samarbeid, samordnede handlingsprogrammer og felles løsninger.

OECD har arbeidet mye med disse spørsmål. I EF inngår distriktpolitiske tiltak som en del av - og en forutsetning for - en økonomisk og monetær union.

Samtidig med disse nye økonomiske vurderinger er folk blitt stadig mer opptatt av utkantområdenes verdi i arbeidet med å verne miljøet, naturen og rekreasjonsmulighetene. Etter et kvart århundre med uavbrutt vekst i folks realinntekter, vil nye verdier få større vekt i vurderingen av levestandard og levemåte. Vi ønsker å unngå for sterke konsentrasjoner av folk, og vi vil holde oppe bosettingen i utkantdistrikter. I EF overveies nå spesielle støtteordninger til fjellgårder, som ledd i vern om natur og bosetting, og som grunnlag for turisme.

Våre nordiske samfunn undergår stadig dyptgående forandringer, og det endrer vilkårene for distriktsutbygging og også for samarbeidet på Nordkalotten. En tid med stadig utvidet mellomfolkelig samarbeid, gir også nye impulser og muligheter i

regionalt avgrenset samarbeid over landegrensene. Etter vedtak i Nordisk Råd, ruster vi oss for bedre å ta hånd om dette samarbeid. Et nordisk ministerråd er opprettet som et fast samarbeidsorgan mellom regjeringene. Ministerrådet har under oppbygging et fast sekretariat. Erfaringene fra annet internasjonalt samarbeid viser at dette er nødvendig for å få fart i arbeidet med oppgaver som gjelder flere lands interesser.

Under Nordisk Råds siste møte ble det vedtatt å føre det nordiske samarbeid systematisk videre. Som spesielle områder ble valgt økonomisk politikk, regionalpolitikk og miljøvern. Om disse ting utarbeides det et felles nordisk handlingsprogram. Også oppgaver på Nordkalotten vil bli en del av dette program. Det er interesse for å få en spesiell utredning for Norge, Sverige og Finland for å klarlegge mulig anvendelse av gass fra den nordlige del av den norske kontinental-sokkel.

Landsdelkomitéen for Nord-Norge har nettopp lagt fram en omfattende innstilling. I et eget foredrag vil komitéens formann redegjøre for denne. Jeg går derfor ikke nærmere inn på den her.

Den norske regjering vil legge stor vekt på arbeidet med en ny Nord-Norge plan med utgangspunkt i landsdelskomitéens innstilling. En vil også sørge for å ordne det administrative arbeid med denne planen på en effektiv måte. Utformingen og gjennomføringen av planen vil skje i nært samarbeid med kommunale og fylkeskommunale myndigheter i Nord-Norge. Nordkalottens problemer vil inngå i dette arbeid. Våre norske oppgaver kan her sees i videre perspektiv.

Vi er sterkt opptatt av det nye universitetet i Tromsø, som formelt skal åpnes 1. september. Dette vil gi nye muligheter for utdanning av nord-norsk ungdom og vil legge vekt på fagområder av særlig betydning for landsdelen. Utviklingen av dette universitet bør kunne sees som et meget verdifullt tiltak for Nordkalott-samarbeidet i det hele.

Det vil fortsatt ha verdi at myndighetene samarbeider om å sikre arbeidskraft til virksomheter som har muligheter på Nordkalotten. Dette er et samarbeid som må drives tvers over alle landegrensener. For dette formål må det nordiske arbeidsmarked utvikles videre i praktiske former.

Den norske regjering hilser Nordkalott-konferanse som fanebærer for de krefter som har tro på og tillit til disse landsdelers framtid, og som ustanselig arbeider for å klarlegge mulighetene og løse oppgavene - i hvert land og innenfor hele Nordkalottens område.